

LAUKAAN KUNTA

Laukaan varhaiskasvatuspalvelut

YKSIKKÖKOHTAINEN PEDAGOGINEN TOIMINTA- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMA

TOIMINTAKAUSI 2024 – 2025 / Äijälän päiväkoti/ 16.6.2025

1. Kuvaus yksikön toiminnasta

- pieni, yhden ryhmän päiväkoti maalaismaisemassa Äijälässä; 15 lasta, iältään 2-6v.
Yksi eskari, jonka esiopetus Kirkonkylällä, Äijälässä aamu- ja iltapäivähoidossa
- päiväkodin aukioloaika on klo. 6.15 – 16.30/17.00 välillä. Tarvittaessa ovet avautuvat jo klo. 6.00.
Satunnaisesti päiväkoti sulkeutuu vasta 17.15
- henkilökunta: varhaiskasvatuksen opettaja, kaksi lastenhoitajaa ja perhepäivähoitaja (keittiö-siivous)
- pedagogiset painopistealueet:
 - ➔ liikunta; tavoitteena iloinen, liikkuva lapsi sekä omaehtoisesti että ohjatusti
 - ➔ luonto; heti päiväkodin aitojen ulkopuolella odottaa upea oppimis- ja toimintaympäristö, jota hyödynnetään lähes päivittäin
 - ➔ vuorovaikutus ja kohtaaminen; arvostamme kiireetöntä sekä aitoa, lämmintä kohtaamista niin lasten kuin aikuistenkin välillä
 - ➔ pienryhmätoiminta; pienemmissä ryhmissä toimiminen päivittäin mahdollistaa lapsen yksilöllisen huomioimisen; hänen äänensä kuulemisen ja hänen tarpeisiinsa vastaamisen.
 - ➔ dokumentoinnin kehittäminen

2. Rakenteet

- etäesihenkilö varhaiskasvatustoimistolla (varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö)
- päiväkodissa varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtaja
- päiväkodin tiimi -> tiimivastaavana toimii yksikön apulaisjohtaja; tiimi kokoontuu 1 krt/viikko. Opettajan sak-aikaa ja tätä koko tiimin kokoontumista mahdollistaa sisäinen vara, joka tulee yhtenä päivänä viikossa päiväkotiin
- VEO on osa ryhmän henkilökuntaa
- jaettu johtajuus: päiväkodin johtaja, apulaisjohtaja ja VEO kokoontuvat n. 1 krt/kk
- pienryhmätoiminta: 2 pienryhmää (isot ja pienet)
- työvuorosunnittelu tehdään vanhempien sähköisesti ilmoittamien lasten hoitoaikojen perusteella + suunnittelu-aika (vaka-opettaja 5h/vko)

3. Toiminnan kehittämisen laadulliset tavoitteet

- kehityskeskustelut käydään kerran vuodessa joko yksilökohtaisesti tai tiimissä (tällöin tarvittaessa mahdollisuus myös henkilökohtaiseen keskusteluun)
- tiimi tekee tiimisopimuksen omaan toimintaansa
- toimintasuunnitelman laatiminen syksyllä; lähtee vasusta sekä lasten & perheiden tarpeesta
- toimintakauden 2024-2025 laadulliset tavoitteet:
 1. vuorovaikutukseen huomion kiinnittäminen; kiireettömyys, missä toteutuu aito läsnäolo, kuunteleminen ja ymmärtäminen. Vastuu vuorovaikutuksesta on aina aikuisella
 2. matemaattiset valmiudet; päiväkotit osallisena Jyväskylän yliopiston tutkimuksessa ”Taaperon ensiaskeleet matematiikkaan”. Tutkimuksen kesto v. 2022-2026. Tänä aikana tutkijat käyvät havainnointikäynneillä puolivuositain.
 3. luonto- ja liikuntakasvatuksen syventäminen; kaikki työntekijät ovat suorittaneet Metsämörri-ohjaaja- koulutuksen.
 4. dokumentoinnin kehittäminen; päiväkodin pedagogista toimintaa ja vasun sisältöjä pyritään entistä enemmän tekemään näkyväksi perheille. Keinoina on jo käytetty mm. valokuvia, videointia, lasten töitä/piirustuksia ja viesti-vihkoa (tällä hetkellä päiväkodin pienemmillä käytössä)

4. Vuosisuunnitelma yksikön kehittämiseksi

- pedagoginen keskustelu:

- > sille varataan aikaa, mutta se on myös koko ajan läsnä
- > jaetun johtajuuden ryhmä (esihenkilö, yksikön apulaisjohtaja, VEO)
- > tiimi-palaverit
- > kehittämisillat: kaksi syksyllä ja kaksi keväällä. Iltojen aiheet nousevat paitsi käytännöistä, palautteesta, arvioinnista ja keskusteluista myös vasusta ja kunnan yhteisistä linjauksista sekä päiväkodin painopistealueista ja laadullisista tavoitteista

- arviointi:

- > arviointi on oleellinen osa työtämme ja se on jatkuvaa; asioista keskustelua/vuoropuhelua, toiminnan kehittämistä. Ilman arviointia ei voi kehittyä!
- > arviointia tapahtuu yksilötasolla ja tiimitasolla; päivittäisessä työskentelyssä ja tiimipalavereissa
- > ulkopuolista arviointia on lasten vasu-keskustelut sekä asiakastytytyväisyyskyselyt

- henkilöstön kehittämistä koskevat menetelmät:

- > koulutukset; henkilöstön tarpeita/toiveita pyritään kuuntelemaan koulutuksia suunniteltaessa

5. Ryhmien joustava muodostaminen ja lasten tuen tarpeisiin vastaaminen

- Toimiminen päivittäin pienryhmissä. Lasten ikäjakauma päiväkodissa on 2-6 –vuotta. Pienryhmät on muodostettu lasten iän perusteella (isommat ja pienet), jotta toiminta voidaan järjestää vastaamaan eri-ikäisten lasten kehitykseen sopivaksi. Henkilöstön sijoittuminen tilanteiden ja lasten tarpeiden pohjalta mahdollistaa myös pari- ja yksilötyöskentelyn lasten kanssa.
- Tiloja käytetään porrastetusti ja esim. pukeutumis- ja ruokailutilanteet. Tämä rauhoittaa ympäristöä; lapset sitoutuvat paremmin kulloiseenkin toimintaan ja lapsen yksilöllinen huomiointi sekä sensitiivinen kohtaaminen mahdollistuvat.
- käytössä vasun koonti-lomake, johon kirjataan jokaisesta lapsesta havaintoja; vahvuuksia, tuen tarpeita, kiinnostuksen kohteita, vanhempien huomioita/toiveita jne. Kaavakkeet ovat jokaisen työntekijän täytettävissä yhdessä sovitussa paikassa. Havainnot huomioidaan toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Sovituista lapsikohtaisista toimintatavoista keskustellaan koko henkilöstön kanssa ja kaikki työntekijät ovat sitoutuneet toimimaan niiden mukaisesti
- Lasten tarpeet nousevat esille havainnoimalla, ikärakenteesta ja määrästä, yhteistyöstä huoltajien ja mahdollisten muiden yhteistyötahojen kanssa. Tuen tarpeet tarkentuvat kun uusi toimintakausi alkaa tai kun ryhmään tulee uusia lapsia
- Päiväkodissa käytettävistä tukitoimista keskustellaan VEO:n kanssa esim. kuvat, tukiviittomat... ja niihin käyttöön henkilökuntaa tarvittaessa perehdytetään/koulutetaan.
- Lasten tarvitsema tuki toteutuu pääasiallisesti osana vertaisryhmän toimintaa kokopäiväpedagogiikan mukaisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään lasten turvallisuuden tunteen vahvistamiseen, onnistumisten mahdollistamiseen, positiivisen palautteen antamiseen ja lasten itsetunnon tukemiseen. Meille tärkeää on, että kaikki lapset huomioidaan yksilöinä ja että kaikki saavat yhdenvertaisen ja sensitiivisen kohtelun hoitopäivän aikana

6. Monialainen ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

- huoltajat ovat lapsensa kasvatuksen asiantuntijoita; meidän tehtävä on tukea heitä
- tärkeää saada perheeseen luottamuksellinen suhde, jolloin kynnys keskustella avoimesti vaikeistakin asioista helpottuu. Tämä pienen päiväkodin ja pienen kyläyhteisön vahvuus. Asioista keskustellaan tasavertaisesti ja selkokielellisesti huoltajien kanssa. VEO:n konsultointiin ei tarvita erikseen vanhempien lupaa; huoltajille kuitenkin kerrotaan mahdollisesta konsultaatiosta. Huoltajat ovat aina ne ensimmäiset, joiden kanssa keskustellaan, jos lapsesta nousee huoli.
- yhteistyössä oleellista huoltajien kuuleminen ja osallisuus. Perheiltä on kysely lasten/huoltajien toiveita ja kiinnostuksen kohteita, jotta ne osattaisiin ottaa huomioon päiväkodin toiminnassa.
- päiväkodissa ollut jo muutaman vuoden käytössä ns. non-stop-vanhempainillat. Tämä on todettu toimivaksi systeemiksi ja tästä on saatu perheiltä paljon hyvää palautetta

7. Tiedottaminen yksikössä

- ryhmän pienimmillä käytössä viesti-vihko; avataan lapsen päivää huoltajille.
- vanhemmat: EdLevo, vanhempainillat, tiedotteet, päivittäiset kohtaamiset, vasu-keskustelut, sähköposti
- henkilökunta: päivittäinen vuorovaikutus, viikoittaiset tiimi-palaverit, viestivihko, signal
- esihenkilö: sähköposti, puhelut, signal, käynnit

8. Perehdytys

- työyhteisö: perehdytyskansio, henkilökohtainen ohjaus; työyhteisössä jokainen sitoutuu omalta osaltaan perehdyttämään, keskustelut
- uusi työntekijä: korostetaan myös hänen omaa aktiivisuuttaan, asioiden selvittäminen/kyseleminen, perehtyminen varhaiskasvatuksen asiakirjoihin (Laukaan vasu, turvallisuussuunnitelmat jne.) + muu kirjallisuus
- tuki uudelle työntekijälle tulee koko työyhteisöltä, esihenkilöltä ja tarvittaessa VEO:lta

9. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhteenveto

- päiväkodin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma työ on aloitettu syksyllä 2023. On tutustuttu käsitteisiin ja aloitettu lähtökohtainen pohdinta, mihin tulisi kiinnittää huomiota/paneutua tarkemmin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseksi päiväkodissa. Tukena tässä käytämme OPH:n materiaaleja
- työiloissa teemoina ollut syksyllä vuorovaikutus, päiväkodin tilat ja materiaalit sekä huoltajien kohtaaminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta
- perheiltä kysely syyskuun vanhempainillassa heidän näkemystään tasa-arvoisesta päiväkodista

10. Valssi-arviointikeskustelun yhteenveto: vahvuudet ja kehittämiskohteet (kunnalliset)

- Liikkumisen edellytysten eri osa-alueet toteutuvat päiväkodissa hyvin. Äijälän päiväkotijoukko sijaitsee maalaismaisemassa, joten ympäristön/luonnon monipuolinen hyödyntäminen onnistuu. Lähellä on myös aktiivipuisto. Iso sisäliikuntatila valitettavasti puuttuu. Päiväkodin henkilökunta on motivoitunutta liikuntakasvatuksen suhteen ja valmiita myös kouluttautumaan. Päiväkodissa on käytössä liikunnan vuosikello
- Liikuntavälineitä voisi hankkia enemmän. Päiväkodin tilat haastavat miettimään vielä enemmän millaista liikuntaa voisi olla/kehittää pienissä sisätiloissa. Tai miten arkiliikunnan määrää voisi lisätä. Myös lapsiryhmän havainnointiin voi panostaa enemmän; vähän / ei niin innokkaasti liikkuvien lasten huomioiminen ja motivoiminen

11. Arviointi

Toimintakausi on sujunut kokonaisuudessa joka osa-alueella hyvin.

Henkilökunnan kanssa käytyjen *kehityskeskustelujen* yhteenvedona voi todeta, että vaikka arjessa on välillä ollut hektisyyttä ja haasteitakin, siitä on selvitty kunnialla. Hymyssä suin ja hyvällä mielellä voidaan suunnata katseet kohti seuraavaa toimintakautta.

Sisäisen varahenkilön läsnäolo (päivä/viikko) on mahdollistanut tiimikokousten pitämisen sekä opettajan sak-ajan toteutumisen. Riittävällä suunnittelu- ja arviointiajalla on näkyvä vaikutus toimivaan arkeen ja toiminnan suuntaamiseen juuri tämän lapsiryhmän tarpeita vastaavaksi.

Tiimin henki on koettu hyväksi ja ilmapiiri avoimeksi, toista tukevaksi ja auttavaksi.

Toiminnan laadullisia tavoitteita ovat olleet: vuorovaikutus, luonto- ja liikuntakasvatus sekä dokumentointi.

Näistä dokumentointi on jäänyt vähäisimmälle, koska lapsiryhmän tarpeet ovat ohjanneet huomiota enemmän vuorovaikutuksen kehittämiseen. Tähän teemaa aiotaan panostaa myös ensi toimintakautena.

Liikunta- ja luontokasvatus ovat olleet kantavana teemana koko vuoden ja ne ovat vahvasti mukana päiväkodin arjessa nyt ja tulevaisuudessa. Valssi-arvioinnissa ilmenneisiin kehittämiskohteisiin on panostettu. Tässä hetkessä päiväkodin lapsiryhmä on omaehtoisestikin jo kokonaisuudessaan hyvin aktiivinen ja liikkuva niin ulkona, sisällä kuin luonnossakin. Uusien välineiden hankkimisesta esimerkkinä potku- ja polkupyörät; ne ovat entisestään lisänneet lasten liikuntaa.

Keväällä 2025 oli varhaiskasvatuksen *asiakastyytyväisyyskysely*. Äijälän osalta vastauksia tuli vähän, vain neljältä perheeltä kolmestatoista. Otanta on siis hyvin pieni, mutta onneksi palautetta saadaan myös päivittäisissä kohtaamisissa ja keväällä käydyissä vasu-keskusteluissa. Näin voimme todeta, että perheiden kanssa yhteistyö on sujuvaa ja molemminpuolinen kommunikaatio on toiminut pääsääntöisesti hyvin.

Perheet ovat olleet tyytyväisiä mm. heidän lastensa yksilölliseen huomiointiin. Kritiikkiä perheiltä on tullut loma-aikojen varahoitojärjestelyistä, lähinnä varahoidon sijainnista suhteessa perheiden työhön kulkusuuntiin.